

sam sestavili omenjeni načrt. Ne nasprotujte sosedu in sebi, potom bodo še poznejši redovi hvalažni okrajnemu zastopni, ker on deluje le za blagor celega okraja. Sedajni okr. zastopnik ni pristranski, kakor je bil prejšnji, marveč je velik in odkritosrčen dobronik celega ptujskega okraja. Mnogo posestnikov si želi, da se ta načrt izvrši.

Sv. Jurij ob Ščavnici. „Mene morda cela fara pozdravljati“, tako se je izrazil v neki gostilni človeče, katero je pred par leti prišlo k nam in tunkaj dobilo skozi priprošnjo vseh živih in mrtvih službo. Marsikdo bi mislil, da človek, kateri si upa tako drzno govoriti, mora biti ali kak visok uradnik, ali kak mogotec, kateri celo fara podpira, ali pa kaka zvezda modrosti. Zali bog, da temu ni tako! Kajti človeče, katero je imstilo te besede, ni noben uradnik, ni mogotec, najmanj pa kak modrijan, ampak ta človek je kot mežnar ali nadzornik cerkvene metle nastavljen. Odkod je je našemu mežnarju vcepila da domišlja, še dosedaj sami nismo izvedeli. Premožen ta človek najbrž ne more biti, ker nikogar ne podpira, ampak vsako leto po celi fari zraven zrnja fižol, krompir in repo pobira. Kaj se tiče njegove modrosti, tudi drugega ne moremo omeniti kakor to, da je kmalu po njegovem prihodu neki gospod, kateri ima vsak dan več ali manj ž njim opraviti, rekel: „Tega se nam ni treba bati, da bi naš novi mežnar kaj pamet izgubil, kajti ta je že zdaj nima dosti“. Domišlja in predrznost našega mežnarja najbrže izvira od tega, ker so njegovi stariši bili nekdanj sosedje neke zelo bogate hiše in ker on vira sedaj protekcijo, katere še nobeden mežnar ni imel, da celo psu našega župnika pri vsaki priložnosti sme reči zaupno: „ti!“ No, ti mežnar, ko bi še po tvoji glavi začele kdaj zopet take bedaste misli rojiti, da te mora namreč cela fara pozdravljati, tedaj bo moral za svojo glavo in bolezen iskati zdravila. Svetujemo ti, da se podaš k Schmiedlechnerju v Blagnš ali pa Stelcerju v Brezje. Kakor ljudje trdijo, sta ta moža že marsikateroga vola ozdravila, mogoče je, da tudi za tvojo bolezen najde pravo sredstvo. Ako te ne ozdravita, potem se podaj na bližnji kolodvor, kupi si vozni list štrtega razreda do postaje „Puntigam“, tam se iz kreniti ter naznani prvemu človeku, katerega boš srečal, da si mežnar od Sv. Jurija ob Ščavnici in mi ti garantiramo, da boš slovesno spremljan v bližnji Feldhof. Konečno pa še sprejmi sledeče pončne besede: Kateri po fari repo, fižol in krompir pobira, na tistega se še maček ne ozira. — Kdor po botrinskih južinah sline cedi, taki ne slisi med boljše ljudi. — Mežnar! Vladar si in ostaneš le cerkvenih miš in podgan!

Iz Polzele. Farskemu dopisnu obrekljive cenje v Mariboru stavimo sledeče prašanje: 1. Zakaj nisi resnice poročal, da je župnik na Polzele, Atteneder, 29. maja t. l. v navzočnosti volilne komisije svojim nerazsodnim backom glasovnice pobiral in podpisoval z imenom „Korošec“? — 2. Zakaj nisi resnice poročal, da so farji med volitvijo od hiše do hiše, od volilca do volilca letali in glasovnice podpisovali? — 3. Zakaj ne poročáš, da farji pri velikonočnem upraševanju od vsake osebe 1 K zahtevajo za listek, ki je komaj 1 dm dolg in 2 cm širok? Ali pogori vsako leto za 1400 K sved? — 4. Zakaj volilce ne podučiš, da V. kurija ni za „Dominus vobiscum“, ampak za „Et cum spiritu tuo“ — ne da debele in site farje, temveč za mize, izstradane sloje? — 5. Zakaj našega nerazsodnega ljudstva ne podučiš, da so duhovniki zato Korošca na Dunaj poslali, da bo glasoval za 9 milijonov 300 tisoč kron, katere duhovniki kot povišanje plač zahtevajo in katere bodo volilci pri davkariji plačali? . . . Ako ti pa še s tem ni dovolj, poročali bodemo natanko o beradžiji za pšenico, vino, za brezplačno obdelovanje farskih vinogradov, pri blagoslovljenju kruha, mesa, klobas, jajc, o dogodkih na veliki četrtki itd. Kajti resnica mora na dan! In mi pravimo: kdor farja voli, stori smrtni greh in zadelo ga bo prokletstvo razžaljenega naroda, ki se bode končno obrnilo proti onim, ki glasujejo za 10 milijonov stroškov na vaše štibre.

Iz Ljutomera. V Ljutomeru imamo samo enega odvetnika, Karla Grossmanna, o katerem se je že marsikaj govorilo in pisalo. V svoji pisni ama Karlek dva uradnika s čudno pretek-

lostjo. Karlek je jima odpovedal službo, ali ona dva sta se ustavila kakor koza, češ, če greva midva, potem moraš, g. Karlek, z nama — res lepa trojica! Karlek je odletel po policaja, ali med tem je Karleкова gospa prosila, naj njenemu možu ne zamerita, kajti on ima baje slabo pamet in ne vé, kaj dela! In konec tega štrajka? Karlek ju je prosil odpuščenja in plačal par litrov vina za spravo. Kako že delajo cigani? Zjutraj se bijejo, zvečer pa objemajo!

Iz Črešnjevca. Svoje dni smo poročali v Štajercu o ženskem boju v cerkvi in v farovžu in kako so se prete pale neke farske babure, da je celo župnik moral pobe gniti. Rekli smo, da je to sad farske morale. Predzadnji teden neko jutro so se pa tu babe zopet prete pale pred farovžem in sicer neka stara Kruljka in kuharica. Stara Kruljka je trdila, da ima njena hčerka neke stare pravice v farovžu in napadla je kuharico s skafom vode, kuharica pa je med tem prav krepko klestila z metlo po Kruljčinem hrbtišču. Zraven so se čule jako krefte besede, katerih pa si ne upamo obelodaniti. Tudi župnik je moral molčati, kajti babure vedo velikanke skrivnosti o njem.

Novice.

Naši grehi. Vsak hip čitaš v prvaško-farskem časopisju bedaste opombe, ki nas delajo odgovorne za vsako stvar. Ako kdo kaj ukrade, je tega „Štajerc“ kriv. Ako kdo vero sramoti, je že „Štajerc“ kriv, ako postane kdo morilec, smo že mi tega krivi. In ko bi prišel jutri potres, je gotovo, da bi bili tudi mi tega krivi. . . Dober tek nam sicer to očitane ne pokvari. Tudi se prav nič ne jezimo radi njih. Ali ponižno vprašamo: Ali je „Štajerc“ kriv, da strelja hofrat Ploj v državnem zboru same kozle? Ali je „Štajerc“ kriv, da zapeljuje mokronosi kaplani omožene ženske? Ali smo mi krivi, da je klerikalna učiteljica Büchel 14 letnega fanta starišem odpeljala in ga porabila za spolske svinjarje? Ali smo mi krivi, da je bil oni dalmatinski duhovnik tožep zaradi umora svoje tete? Mi naj bodemo krivi, da je kaplan Rabuza „grevengo“ obujal, — da se debele na čuden način, najpobožnejše „Marijine device“, da vohajo župniki za testamenti kot pes za divjačino? Mi naj bodemo krivi, da posedujejo škofje po 10, 20 fabrik za žganje, pivo, vinogradov, — da se v poklerikaljenih krajih največ zločinov godi? Vsi ti junaki vendar ne čitajo „Štajerca“, temveč le pobožne liste kakor so „F.hpos“, „Slovenec“ itd. . . To je pač malo čudno! Hudimana, kaj pa če jih čitanje teh nad vse, prav nad vse dobrih listov tako pokvari? . . . Kadar nam „F.hpos“ na ta vprašanja odgovori, takrat obležemo spokorno kuto, se potrosimo s pepelom in prosimo za odpuščenje za ta velik „greh“, da smo — ljudstvu oči odpirali ter mu pokazali njegove pijavke v pravi luči!

Popravki po § 19. Prvaški vitezi v kuti in odvetniškem fraku so pričeli novi manèver. Uničiti hočejo „Štajerca“ s t. zv. „popravki“. Naš zakon je v tem oziru zelo pomanjkljiv. Ako pišemo: „Župnik N. ima rdeč nos od pijače“, — nam pošlje ta možakar „popravek“: „Ni res, da je moj nos rdeč od pijače. Res je pa, da je že plav in sicer od mozolov.“ In mi moramo to objaviti! Ako pišemo: „Prvaški advokat H. je računal za eno samo pot 50 kron in je torej oderuh“, — nam pošlje H. „popravek“: „Ni res, da sem oderuh, čeprav je res, da sem zaračunal za eno pot 50 kron“. In tako dalje. Razsodni ljudje seveda vedo, da niso ti klavnosti „popravki“ nič drugega kot izraz strahu, katerega imajo prvaki pred nami. Pred porotnike si nas ne upajo poklicati, ker vedo, da jim lahko dokažemo lumparije, katere jim očitamo. Zato nam pošiljajo „popravke“. Ali čimbolj bodo flikali svojo raztrgano suktnjo, tembolj žalostno in beraško bode izgledala. . .

Tretji slovo. katoliški shod“ sklicujejo klerikalci za avgust v Ljubljano. Odkrito povedano, je to najnavadnejša komedija. Politikujoči duhovni spravijo nevedne ljudi skupaj, pijejo in jedo na vse pretege, šuntajo in hujskajo, in — ubogi ljudje gredo s praznim mošnjčkom domu. Prosimo: ali se sme ta priredba imenovati „slovenski shod“? Saj ni nič drugega kakor

nerodno posnemanje nemških in italijanskih takih „shodov“; prireditelji pa so duhovni, ki ne poznajo ne Nemca, ne Slovenca, ne Italijana, temveč ki hrepene edino za tem, da bi rimska nadvlada zopet premagala svet. L. za parado nosijo ti ljudje slov. trobojnico in le zato pojejo pesem „Lepa naša domovina“, da bi se ne čulo obupano vpitje revščine in trpljenja! In „katoliški“ ta shod pač tudi ni. O ljubezni do bližnjega bomo pač malo, presneto malo slišali. Sovraštvo se bode širilo, hujskalo se bode proti nam in drugemu nič. . . Naj torej le bobnajo in trobijo, — boben in trompeta prepustimo radi klerikalcem. Mi pa bodemo tiho in neomahljivo naprej delali. In tako nam ne more nič škodovati, — tudi ta neslovenski in nekatoliški semenj ne. . .

Šolske počitnice. Iz raznih krajev nam prihajajo dopisi, v katerih izražajo naši pristaši svoje želje glede šolskih počitnic. Večinoma se čuje željo, naj bi se počitnice pričele s 15. septembrom ter končale z novembrom. Ta želja je opravičena z ozirom na gospodarske razmere. Ravno od male maše do vseh svetnikov se vrši po vseh travnikih paša, ki je največjega pomena za telesi razvoj živine. Nadalje se spravlja v tem času sadje in koruzo ter pride tudi trgateg. Umevno je torej, da si žele kmetje v tem času počitnice. V šmarskem okraju se je upoštevalo to željo. Žal, da se zdaj v drugih ne da ničesar napraviti. Sklepi so tu — in po toči zvoniti pač ne pomagajo veliko. V okrajih, kjer so se počitnice že zdaj pričele, priporočamo kmetom, naj napravijo ob času paše na šolsko oblast prošnje, da se uredi le dopoldanski poduk. To se čisto lahko zgodi in taki prošnji se bode tudi ugodilo. Seveda, res je, da so kmetje v veliki meri sami krivi, da se jih nikjer ne vpošteva. Vsak drugi sloj se združuje in zahteva svoje pravice. Kmet pa liže duhovnu roko in molči; k večjemu na tihem preklinja svoje tužno stanje in stiska pest v žepu. Boji se duhovna, boji se mežnarja, boji se misliti z lastno glavo. — in tako trpi raje. Veliki kancelar Bismark je izrekel besedo: „Boj se Boga in nikogar drugega; le pred svojim Bogom pripogni se tiho“. Ta beseda naj bi bila tudi nam geslo! Sicer pa nas vpraša naš dopisnik, v katerih topicalah se kopljeta neizmerno spoštovani hofrat Ploj in poveljnik črne armade kaplan Korošec? Tega pa ne vemo. Vemo, le, da sta potrebna zdravniške postrežbe, kajti nema in gluha sta za — ljudske zahteve. In končno: čeprav se kopljeta in pereta, ostaneta vendar le — zamorca.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Nova štacuna v Ptujju. Prvaški listi prinašajo prav židovsko reklamo za neko novo štacuno v Ptujju. Ta štacuna bode stala na „narodnem stališču“, kar znači: delalo se bode na prvaško-klerikalni način. Osnovanje prvaških konzumov je prineslo tisočere kmetje v nesrečo, v zapor in na beraško palico. Zdaj se vabi ljudstvo na druge limanice. Ali ozirom se na druge „narodne“ trgovine velika žalost nas obide. . . Poštenim potom se lahko vsak obogati kakor mu je drago; ali „narodnost“ za kšeft izrabljati, to je grdo. Kmetje bodo sicer že sami toliko pametni, da se ne puste zapeljati od praznih besed. Ali bo nova štacuna toliko „narodna“ kakor klerikalne posojilnice s svojimi 7% obrestmi? . . . Tetki „Domovini“ v Celju pa moramo tudi nekaj povedati. Ako napravi kmetški župan v svojih spisih malo napako, pribije ga jokava „Domovina“ takoj na križ, češ, naš mili svetovni slovo. jeziki pokvarja. Nova štacuna pa je zatosila po ptujskem okraju listke, v katerih je toliko napak, da bi se jih sramoval vsak šolski pobič. Pri površnem pregledanju smo našli 16 velikih napak v 15 vrsticah. Tetka v Celju, tvoja sveta dolžnost je, da poveš novi štacuni, naj se najprvo slovensčine nauči, potem šele naj baranta s svojo „narodnostjo“. Največ smeha pa povzroči sledeči stavek iz omenjenega listka: „Nova štacuna, novo blago si vsaki lahko misli“. . . Torej: štacuna je nova, to se ne da utajiti, ali dobro blago, no, dobro blago si kupci lahko mislijo. Po domačem: Kislo zelje imam, klobaso si lahko mislim, pa bo fejt večerja. . . Kmetje pa bodo